

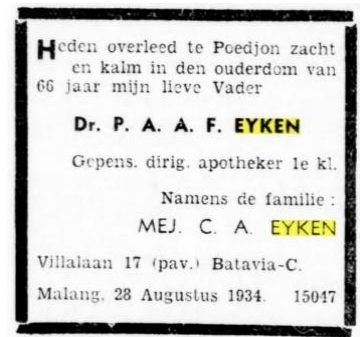
Catharina Eyken

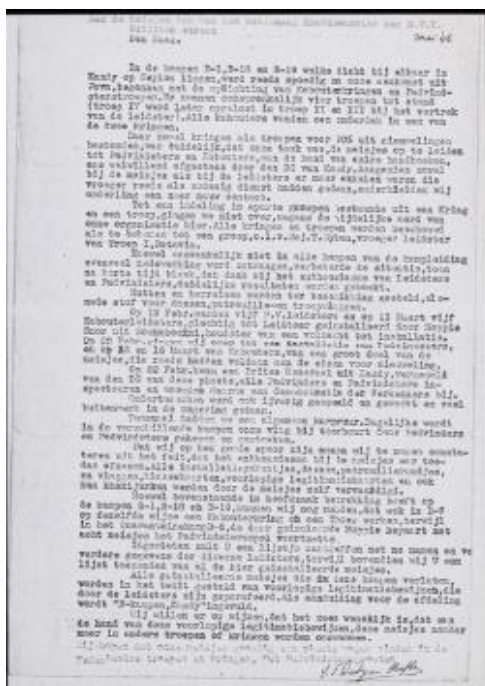
Catharina Augustina Eyken is geboren op 11 april 1899 te Pontianak, Borneo, NOI. Ze is de dochter van Dr. P.A.A.F. Eyken. In de jaren '30 woont ze in Batavia.

Catharina was in Batavia padvindstersleidster van groep I van het Meisjes Gilde van de NIPV. Ze was daarnaast eind jaren '30 actief binnen de 'Vrijzinnig Christelijke Jeugd Bond' (VCJB). Het aantal leden van de beweging was beperkt, maar de Bond was steeds positief en hoopvol. In mei 1939 werd in

het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië een oproep gedaan voor deelname aan jeugdkampen: 'De groep van Vrijzinnig Godsdienstigen in Nederlands-Indië organiseert ook dit jaar weer enige kampen voor de jeugd van 12 tot 18 jaar. Het jongenskamp staat onder leiding van ds. H. J. Kater en het meisjeskamp wordt door mej. Eyken geleid. Het kampterrein is gelegen aan het meer van Tjipanoendjang bij Pengalengan.

Eyken zat tijdens de oorlog onder andere geïnterneerd in Kamp ADEK in Batavia. Dit kamp was gelegen vlakbij de spoorlijn van het Koningsplein naar Meester Cornelis, even ten noorden van de Werkplaatsen van de Spoorwegen, tussen de van der Houtlaan en de Sluisweg. ADEK is de afkorting van Algemeen Delisch Emigratie-Kantoor, het kantoor voor de werving van koelies voor de tabaksplantages in Deli. Het kamp was ondergebracht in de gezinsbarakken, omheind door prikkeldraad en gedek.

Na de bevrijding gaat ze met honderden overlevenden van de kampen naar Colombo op Ceylon en vanuit daar komt ze terecht in het repatriëringkamp bij Kandy. In Kandy waren verschillende kampen waar Nederlanders verbleven voor ze gerepatriëerd werden naar Nederland. Het kamp lag 10 km ten oosten van de plaats Kandy, het bevond zich op een cacao-onderneming, in een heuvelachtig terrein, 600 meter boven zeeniveau. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het gebruikt door het Britse leger; Lord Louis Mountbatten had hier zijn hoofdkwartier. Voor ontspanning buiten de school neemt de padvinderij een eerste plaats in.

In de kampen B 1, B 18 en B 19, die dicht bij elkaar in Kandy liggen werd al snel na aankomst uit Java begonnen met de oprichting van Kabouterkringen en Padvindstergroepen. Er kwamen vier troepen tot

stand. Troep 4 werd, na het vertrek van de leidster, verdeeld over troep 2 en 3. Alle kabouters vonden onderdak in één van de twee kringen. Omdat 90% van de padvindsters

nieuwelingen waren, was het belangrijk om de meisjes op te leiden tot padvindsters en kabouters. De districtscommissaresse van Kandy stelde handboeken beschikbaar. De leidsters onderhielden nauw contact omdat ook hier veel nieuwelingen bij waren. Omdat de Nederlanders maar tijdelijk op Ceylon zouden blijven, werd besloten dat de kringen en troepen allemaal tot één groep zouden behoren onder leiding van Catharina Eyken, vroeger leidster van troep 1 in Batavia.

Niet in alle kampen was er in het begin voldoende medewerking, maar dit veranderde toen bleek dat door het enthousiasme van de leidsters de activiteiten positief uitpakten voor de meisjes. Op 19 februari 1945 werden vijf padvindstersleidsters en op 11 maart vijf kabouterleidsters plechtig tot leidster geïnstalleerd door Hoppie Snor uit Soekaboemi. Ze was houdster van een volmacht tot installatie. Eén van deze leidsters was Wies Dutry van Haeften en ze werd hoppie van een troep. Later in maart werden kabouters en padvindsters

geïnstalleerd. Naast padvindsters werden ook groepen voor jongens opgericht. Omdat er nog veel gebrek is aan materiaal worden de installatietekens, dassen, patrouillerondjes, vlaggen, klassekarten, voorlopige legitimatiekaarten en de kaki jurken door de meisjes zelf gemaakt.

Ook in kamp B7 werd een kabouterkring en troep opgericht en in het quarantainekamp B8 begon hoppie Henriette Beyaert-Drost met 8 meisjes met het padvindersspel.

Wies schrijft in mei 1946 een brief aan de 'Meisjes tak van het Nationaal Hoofdkwartier der N.P.V., Billitonstraat, Den Haag', over de situatie van de padvinderij in de kampen te Kandy op Ceylon. Ze sluit af met: *Wij hopen dat de meisjes spoedig een plaats mogen vinden in de Nederlandse troepen en kringen.*

Meer informatie

[Geloof in een betere wereld | Java Post](#)

[Inscription Catharina Augustina Eyken \(dans l'année 1899\) » Archives Ouvertes \(openarch.nl\)](#)

[Bataviaasch nieuwsblad » 01 sep 1934 - Art. 139 | Delpher](#)

[Colombo \(bersiapkampen.nl\)](#)

[Item | Europeana](#)

[ADEK \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Brief moeder van Haeften - Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Padvinderij - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Brief aan Meisjestak - collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[BAT-fabriek \(B\) \(bersiapkampen.nl\)](#)

[Colombo \(bersiapkampen.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.